

*Безлюдна В. В.
к. п. н., доцент
УДПУ ім. Павла Тичини*

ОСНОВНІ ВИДИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

На сьогодні вивчення іноземних мов визначається одним із пріоритетних напрямів реформування освіти, тому постає питання про підвищення рівня підготовки вчителів іноземної мови. Існуючі дослідження з проблеми формування готовності педагога до інноваційної діяльності носять фрагментарний характер.

Інноваційна діяльність є системною, націленою на реалізацію нововведень на основі використання та впровадження нових наукових ідей, знань, підходів або трансформації відомих результатів наукових досліджень та практичних розробок у новий або вдосконалений продукт. Вона носить комплексний, багатоплановий характер, втілює у собі єдність наукових, технологічних та організаційних заходів.

Найбільш ефективними та результативними серед освітніх інновацій, які сприяють вивченню іноземних мов, на нашу думку, є інтерактивні технології, які надають навчальному процесу діалогічного характеру, нові інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) з цілим рядом прикладних засобів, які дозволяють значно удосконалити та полегшити вивчення іноземної мови та Web-технології, які дозволяють реалізувати дидактичний принцип наочності за рахунок широкого застосування мультимедіа – статичної та динамічної (анімованої) графіки, відео, звуку.

Інтерактивні технології, що характеризуються організацією активної моделі навчання, дозволяють забезпечити оптимізацію процесу навчання з точки зору економії аудиторного часу, актуалізацію та активізацію пошуку студентами нових знань, стимулюють викладачів до пошуку нових форм, методів організації навчально-виховного процесу вищих навчальних закладів, дозволяють створювати позитивну атмосферу співпраці зі студентами та

позитивний настрій на навчання із співбесідниками, об'єднаними однією метою, відчувати себе упевненими в собі нарівні з іншими, подолати страх перед мовним бар'єром, бути самостійним, брати на себе відповідальність за виконання поставлених завдань. Вони реалізують основні методичні принципи навчання: відповідність принципу розвиваючого навчання; співпраця, співтворчість; величезний мотиваційний потенціал; індивідуалізація та автономія; доступність; більший ступень інтерактивності навчання; можливість повторень матеріалу, який вивчається; можливість самоконтролю; забезпечення наочності й багатоваріантності подання інформації.

ІКТ мають ряд переваг у процесі вивчення іноземних мов. Вони є психологічно-позитивним мотиваційним засобом, що робить цей процес більш цікавим та захоплюючим, пропонують широкий спектр мультимедійних засобів, що дозволяють урізноманітнити навчальний процес (наприклад, використовувати тексти, діаграми, відео, окремо або комбіновано, застосовуючи Power Point або інтерактивну дошку), надають можливість інтенсивного самостійного навчання, пропонують цілий ряд автентичного навчального матеріалу за допомогою Інтернету, надають можливість використовувати навчальні програми, записані на CD та DVD, можливість безпосереднього спілкування через e-mail, Skype, відкривають доступ до дистанційного навчання, залучаючи тим самим все більшу кількість студентів.

Використання Power Point для отримання зворотного зв'язку є досить дієвим, якщо студенти самі готують і представляють граматичні або лексичні теми. Важлива також роль автентичних оригінальних матеріалів, використання яких, перш за все, дозволяє викладачеві і студентів бути сучасними, тобто читати оригінальну літературу, дивитися оригінальні фільми і чути мову носія.

Web-технологія дозволяє реалізувати дидактичний принцип наочності за рахунок широкого застосування мультимедіа – статичної та динамічної (анімованої) графіки, відео, звуку. Технологія гіпертексту – однієї із складових Web-технології створюють умови для навчання користуватися різними сервісами Інтернету (електронна пошта, відеоконференції, навчальні чати

тощо) з єдиним Web-інтерфейсом. Web-технології можна застосовувати й при відсутності доступу до Інтернету: навчальні матеріали у вигляді Web-сайтів, розміщених на локальному сервері, на жорсткому диску, на різних електронних носіях інформації. Студенти можуть створювати власні Web-сайти, навчальні проекти, презентації з будь-якої навчальної дисципліни. Без застосування Web-технології неможливо проводити online тестування студентів, яке дозволяє оптимізувати контроль за якістю їхніх знань, умінь і навичок.

Отже, мультимедійні засоби (пакет Microsoft Office, Lotus Same Time Server+ Learning Space) допомагають поглибити та розширити іншомовні знання, відпрацьовувати навички говоріння іноземною мовою, а також створюють додаткову мотивацію до оволодіння іноземною мовою, залучають до культури виучуваної мови, сприяють формуванню комунікативного аспекту педагогічної культури. Наприклад, за допомогою програми Power Point для створення презентацій можна здійснювати такі навчальні дії, як:

- 1) створення слайдів, в яких міститься текстова та графічна інформація;
- 2) додавання графіків і діаграм до слайдів;
- 3) додавання аудіо та відеофайлів до слайдів;
- 4) трансляція презентації в одній або декількох аудиторіях;
- 5) голосовий супровід трансляції;
- 6) запис трансляції для її подальшого використання без участі лектора.

Як бачимо, при використанні мультимедійних курсів, створених за допомогою програмного засобу Power Point, стираються кордони між аудиторними заняттями та дистанційним навчанням. Мультимедійні курси навчання іноземних мов, мультимедійні енциклопедії та словники, програмні комплекси містять лінгвокраїнознавчі матеріали, довідники, кліпи, відеофільми із замальовками, в яких пропонується культурно значуща інформація.